

Yleiset sopimusehdot henkilöasiakkaalle

Sisällysluettelo

1	Eräät keskeiset käsitteet.....	2	10	Korvausmenettely	7
2	Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä.....	2	11	Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa	8
3	Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo	3	12	Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen ...	8
4	Vakuutusmaksu	4	13	Vakuutusyhtiön takautumisoikeus.....	9
5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	5	14	Vakuutussopimuksen muuttaminen.....	9
6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa.....	5	15	Vakuutussopimuksen päättyminen.....	10
7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen.....	6	16	Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	11
8	Samastaminen vahinkovakuutuksessa	7	17	Inflaatio suoja	12
9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	7	18	Kauppasaarto.....	12
			19	Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely	12
			20	Digitaaliset palvelut.....	13

Yleiset sopimusehdot henkilöasiakkaalle

Näitä Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan niihin vapaaehtoisin vahinko- ja henkilövakuutus sopimuksiin, joiden vakuutus kirjassa niin mainitaan.

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta osin vakuutus sopimus lain (543/94) säännöksiä. Suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimus lain säännöksiin, joissa käsitellään mainittuja asioita. Vakuutus sopimukseen sovelletaan myös niitä vakuutus sopimus lain säännöksiä, joita ei näihin Yleisiin sopimusehtoihin ole kirjoitettu.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista voidaan lain mukaan vakuutusehdoissa määrätä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjajan merkittyjä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutus sopimuksen ehtoja noudatetaan seuraavassa etusijajärjestyksessä:

1. vakuutus sopimus kohtaiset erityisehdot
2. vakuutus lajikohtaiset tuote-ehdot
3. yleiset sopimusehdot

1 Eräät keskeiset käsitteet

(2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeisen sisällön määrittävät vakuutus kirja, kohde- ja turvakohtaiset vakuutus ehdot sekä yleiset sopimusehdot. Lisäksi vakuutus sopimukseen voidaan liittää suojeluohjeita ja yksilöllisiä rajoitusehtoja.

Vakuutuksella tarkoitetaan kohteelle otettua turvaa, joka on mainittu vakuutusehdoissa.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvaus velvollisuuden tai muun varallisuus vahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Sairauskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutus maksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutus yhtiöllä, vakuutuksen antajalla ja LähiTapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutus yhtiötä tai LähiTapiolan alue yhtiöitä. Vakuutuksen myöntänyt yhtiö eli vakuutuksen antaja näkyy vakuutus kirjasta.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutus yhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu ajanjakso, joka on merkitty vakuutus kirjajan vakuutuksen voimassaolo ajaksi. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutus aika on vakuutus kirjajan merkitty henkilö vakuutuksen pisin mahdollinen voimassaolo aika.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, joka on vakuutus sopimuksen mukaan tarkoitettu vakuutuksesta korvattavaksi.

Omapastuu on se osa vahingon kuluista, jonka vakuutettu maksaa itse.

Omaisuus tai etuus on **alivakuutettu**, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Omaisuus tai etuus on **ylivakuutettu**, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutus yhtiön tiedonantovelvollisuus

(5 § ja 9 §)

Vakuutus yhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutus muodoistaan, näiden vakuutusten vakuutus maksuista ja vakuutusehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuutus tarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus turvan olennaisiin rajoituksiin.

Jos vakuutus yhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksen ottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksen ottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aiheutta käsitteä.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus vahinkovakuutuksessa

(22 §, 23 §, 34 § ja 58 §)

Ennen vakuutuksen myöntämistä vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee antaa todenmukaiset ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita vakuutus yhtiö esittää vastuunsa arvioimiseksi. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutus yhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään edellä mainittua tiedonantovelvollisuuttaan, vakuutus sopimus ei sido vakuutus yhtiötä. Vakuutus yhtiöllä on tällöin oikeus pitää saamansa vakuutus maksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Kun harkitaan korvauksen alentamista tai epäämistä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisi olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

2.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus henkilövakuutuksessa

(22 § ja 24 §)

Ennen vakuutuksen myöntämistä vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee antaa todenmukaiset ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita vakuutusyhtiö esittää vastuunsa arvioimiseksi. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikeista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään edellä mainittua tiedonantovelvollisuuttaan, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on tällöin oikeus pitää saamansa vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, eikä vakuutusyhtiö olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos todenmukaiset ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovittaa.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen osapuolen tarjoukseen, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuustapahtumasta.

Jollei ole selvyyttä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun maksaminen

- kun kyseessä on määräaikainen vakuutus, jollei yksilöllisesti ole muuta sovittu
- kun vakuutusyhtiö katsoo siihen olevan aihetta vakuutuksen hakijan aikaisempien vakuutusmaksujen viivästysten tai laiminlyöntien taikka rekisteröityjen maksuhäiriöiden perusteella, tai sen vuoksi, ettei vakuutuksen hakijan luottotietoja ole mahdollista tarkistaa.

Jos vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä, on tästä merkintä vakuutusmaksua koskevassa laskussa.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät sillä perusteella, mikä vakuutetun terveydentila oli vakuutushakemuksen antamis- tai lähettämisaikana. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutus- hakemusta sillä perusteella, että on sattunut vakuustapahtuma tai vakuutetuksi tarkoitetun henkilön terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutussopimuksen voimassaolo vahinkovakuutuksessa

(16 §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutussopimus on voimassa sovittu ajan.

3.4 Vakuutussopimuksen voimassaolo henkilövakuutuksessa

(17 a §)

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vain kalenterivuoden lopussa. Vakuutussopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

Vakuutus päättyy kuitenkin aina viimeistään vakuutus-
kirjaan merkityn vakuutusajan päättyessä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitu-
n ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kulu-
essa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutuk-
senottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensim-
mäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen
vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä
maksuja ennen sovittua vakuutusmaksukauden tai
vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu
alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa
vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun
alkamista.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää
useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä
vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut
laskutetaan kootusti yhdessä tai useammassa erässä
sopimuksen mukaan.

Jos vakuutusnottajan maksu ei riitä kaikkien
vakuutusyhtiöiden vakuutusmaksusaatavien maksa-
miseen, on vakuutusnottajalla oikeus määrätä
mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään.
Vakuutusnottajan maksusuoritus kohdistetaan
ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti
pienimmälle veloittettavalle vakuutusmaksulle, ellei
vakuutusnottaja ole suorituksen yhteydessä
kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmak-
sun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa
määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa
vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista
koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos vakuutuk-
senottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisano-
misajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan päätty
irtisanomisajan kuluttua.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusn-
ottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut
sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan
vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus
päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän
kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy
kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua
irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituk-
sessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen
määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos sama lasku käsittää vapaaehtoisen vakuutuksen
maksun ohella myös lakisääteinen liikennevakuutuk-
sen maksun, ovat ne eri perusteista johtuvia saatavia.
Jos vakuutusmaksua ei makseta kokonaisuudessaan,
eriytetään saatavat, ja lakisääteistä liikennevakuu-
tusta koskeva maksu peritään erikseen sitä koskevien
säännösten mukaisesti.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa
4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta
on maksettava korkolain mukaista viivästyskorkoa.
Vakuutusmaksun viivästyminen aiheutuneesta
maksukehottuksen lähettämisestä peritään erilliset
käsitteilykulut.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(42 §)

Jos vahinkovakuutus on päättyneenä vakuutusmaksun
maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uu-
delleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa koko
maksamatta jätetyn vakuutusmaksun ennen kuin
alun perin sovittu vakuutuskausi on päättyneenä. Sama
koskee tilanteita, joissa vakuutusyhtiön vastuun alka-
misen edellytyksenä on ensimmäisen vakuutusmaksun
maksaminen, mutta se maksetaan viivästyneenä.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutus-
yhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta
päivästä.

Vahinkovakuutus ei kuitenkaan tule uudelleen voimaan,
jos vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutusnottajalle 14
päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien,
että se kieltäytyy maksun vastaanottamisesta.

4.4 Viivästyneen henkilövakuutusmaksun maksaminen

(39 § ja 43 §)

Jos henkilövakuutus on päättyneenä muun kuin ensim-
mäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen
vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuu-
tusnottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuu-
tusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen
päättymisestä. Jos henkilövakuutuksen päättymisestä
on yli kuusi kuukautta tai vakuutus on päättyneenä en-
simmäisen vakuutusmaksun laiminlyönnin johdosta,
vakuutusyhtiö päättää, voidaanko ja millaisin ehdoin
vakuutus saattaa uudelleen voimaan.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön
vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta
päivästä.

4.5 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä

(45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin,
vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä
ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Vakuutus-
yhtiö palauttaa vakuutusnottajalle vakuutuskauden
loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmak-
susta. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus periä 20
euron minimimaksu tai vakuutuslajikohtaisessa tuote-
ehdoissa mainittu muu minimimaksu.

Vakuutusmaksua ei palauteta, jos asiassa on mene-
telty vilpillisesti kohdassa 2.2 tai 2.3 tarkoitetuissa
tilanteissa, tai jos palautettava maksu on vähemmän
kuin 8 euroa.

4.6 Kuittaus palautettavasta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutusmaksusta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(6, 7 ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö toimittaa vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutus määrästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vakuutus kirja).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan yleinen tiedonantovelvollisuus

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa, jos vakuutusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutus kirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut muutoksia. Ilmoitus tulee tehdä mahdollisimman nopeasti, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vakuutus kirjan saamisesta.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä vahinkovakuutuksessa

(26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta solmittaessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vakuutus kirjan saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoitusvelvollisuudesta vakuutus kirjassa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan

alentaa tai se evätä. Kun harkitaan korvauksen alentamista tai epäämistä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisi olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutus korvauksen alentamiseen.

5.4 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä henkilövakuutuksessa

(24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen muutoksesta. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi vakuutetun ammatin, asuinpaikan, urheilu- tai muiden harrastusten muutos, jäsenyyden päättyminen ilmoitetussa järjestössä tai yhteisössä, lakisääteisen tapaturmavakuutuksen tai muun vakuutusturvan päättyminen, eläkkeelle jääminen, pysyvä muutto ulkomaille ja yli kuuden (6) kuukauden oleskelu ulkomailla. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vakuutus kirjan saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vakuutus kirjassa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa vahinkovakuutuksen suojeluohjeita

(31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt

suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus vahinkovakuutuksessa (pelastamisvelvollisuus)

(32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

(31 ja 32 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

7.1 Vahinkovakuutus

(30 § ja 34 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(33 §)

Samastamisella tarkoitetaan vakuutettua koskevien määräysten soveltamista muuhun henkilöön, joka on rinnastettavissa vakuutettuun.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleuhjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleuhjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suojeleuhjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.4 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Korvausmenettely

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuutustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvityksiä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksenhakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan selville saamiseen. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

(73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

(7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksenhakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 16.4 tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksenhakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle maksettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutus korvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1 000 euroa.

10.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

11 Vakuutus korvaus vahinkovakuutuksessa

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

(57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän.

11.2 Alivakuutus

(58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutus määrä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutus määrän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa.

12 Muutoksen haku vakuutusyhtiön päätökseen

(8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksen hakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä vakuutusyhtiössä asiaa käsitelleeseen henkilöön tai

hakea muutosta vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimistosta, kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta FINEltä tai kuluttajariitalautakunnalta. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Asian käsittely FINEssä tai kuluttajariitalautakunnassa ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

12.1 Oikaisupyyntö ja Asiakassovittelutoimisto

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheelliseksi.

Jos asia ei ole oikaisupyyntöstä huolimatta selvinnyt, voi asiakas kääntyä Asiakassovittelutoimiston puoleen. Asiakassovittelutoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakukanava, joka käsittelee vapaaehtoisin vahinkovakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Asiakassovittelutoimisto käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksenhaut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

12.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus suhteessa. Ratkaisusuositusta on mahdollista pyytää myös kuluttajariitalautakunnalta, joka antaa lausuntoja vain kuluttajille.

Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

12.3 Käräjäoikeus

(74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluu umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

12.4 Merivahingonlaskijan korvausselvitys (sovelletaan venevakuutuksiin)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, voi tämä pyytää venevakuutuksiin liittyvissä erimielisyysasioissa merivahingonlaskijalta korvausselvityksen.

Merivahingonlaskija antaa myös lausuntoja venevakuutukseen liittyvissä asioissa vakuutuksenottajan, vakuutetun tai vakuutuksenantajan pyynnöstä (merilaki 674/1994).

13 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta henkilöä kohtaan

(75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitetulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus sopimuksen tekemistä)
- 5.3 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.3, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

14 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

14.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(20 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.3 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu,
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.3 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten soveltamisen vuoksi kohdan 2.3 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.4 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

14.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

14.3.1 Ilmoitusmenettely

(19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua, omavastuuta sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- oikeuskäytännön muuttuminen
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos kuten esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, joka edellyttää toimenpiteitä yhtiön vakavaraisuus- aseman ylläpitämiseksi vakuutettujen etujen turvaamiseksi
- vakuutusyhtiön jälleenvakuutus-suojan sopimusehtojen muutos
- vakuutuksen hallinnointi- tai hoitokustannusten muutos
- korvausmenon muutos tai maksettujen vakuutus- korvausten ja vakuutusmaksujen välisen suhteen muutos
- muutos vahinkohistoriassa tai vahinkokehityksessä.

Vakuutusmaksu voidaan määrittää eri vakuutuksen- ottajaryhmille erilaiseksi käyttäen vahinkoriskiä ja kustannuksia vastaavia erilaisia maksun määräyty- misperusteita. Määräytymisperusteita ja vakuutus- maksua voidaan muuttaa vakuutuksia ja vahinkoja koskevan tilastoaineiston perusteella vahinkoriskiä ja kustannuksia vastaavaksi.

Vakuutusehdot tai -maksut voivat muuttua vakuutus- kauden vaihtuessa myös vakuutusehdoissa tai vakuutus- sopimuksessa sovitulla perusteilla. Tällaisia perusteita voivat olla esimerkiksi muutokset vakuute- tun, vakuutuksenottajan tai vakuutettavan kohteen omistajan taikka haltijan iässä tai asuinpaikassa, muutokset vakuutettavan kohteen ominaisuuksissa tai vakuutuspaikassa, vakuutus- kirjassa tai vakuutus- ehdoissa mainitun indeksin muutos taikka se, että vakuutettu ei enää täytä erityisehdon soveltamiseksi tai alennuksen saamiseksi vakuutusta tehtäessä sovit- tuja perusteita.

Vakuutusmäärät voivat muuttua vakuutuskauden vaihtuessa myös vakuutusehdoissa tai vakuutus- sopimuksessa sovitulla perusteilla. Tällaisia perusteita voivat olla esimerkiksi muutokset vakuutetun tai vakuutettavan kohteen iässä taikka vakuutus- kirjassa tai vakuutusehdoissa mainitun indeksin muutos.

Henkilövakuutuksen vakuutusehtoja ja -maksua, oma- vastuuta tai muita sopimusehtoja ei voida muuttaa sen vuoksi, että vakuutetun henkilön terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, tai että on sattunut kyseessä olevaan vakuutukseen liittyvä vakuutustapahtuma.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus- sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Vakuutusmaksut voivat lisäksi muuttua vakuutukseen sovellettavien bonussääntöjen taikka keskittäjäasiak- kuus- tai etuasiakkuussääntöjen tai muiden vastaavien

sääntöjen muuttuessa. Vakuutusmaksuun vaikuttavat myös mahdolliset muut asiakasedut ja alennukset, joiden suuruudet, antamisen perusteet sekä kesto- ja voimassaoloajat voivat muuttua.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen kohdas- sa 14.3.1 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuu- tuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mai- nitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Henki- lövakuutuksessa muutos tulee voimaan sen vakuutus- maksukauden, tai jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenteri- vuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

14.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 14.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeis- tään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Vakuutusyhtiön tehdessä vakuutusehtoihin irtisano- mista edellyttäviä muutoksia ja irtisanoessa vakuutus- sen sekä tarjotessa vakuutuksenottajalle irtisanotun vakuutuksen tilalle uutta vakuutusta aikaisemmasta vakuutuksesta poikkeavin ehdoin, on vakuutuksen- ottajan vastuun jatkumisen edellytyksenä se, että vakuu- tuksenottaja hyväksyy tarjouksen maksamalla uuden vakuutuksen ensimmäisen vakuutusmaksun.

15 Vakuutus- sopimuksen päättymisen

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irti- sanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aika- na. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on annet- tu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus- sopimuksen sovitto voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana

(15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päätty- mään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuu- tuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteelli- sia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt

- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa otta- neen lukuun sopimusta solmittaessa
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimatto- muudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimatto- muudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpil- lisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puut- teellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyh- tiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö irtisanoo vakuutussopimuksen kirjalli- sesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomis- peruste mainitaan irtisanomisilmoituksessa. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päätty- mään vakuutuskauden aikana, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäi- senä, laiminlyönyt kohdassa 2.3 tarkoitetun tie- donantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täy- delliset vastaukset olisi annettu
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.3 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutus- yhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa sei- koissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut koh- dassa 5.4 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä
- vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutus- tapahtuman
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö irtisanoo vakuutussopimuksen kirjalli- sesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irti- sanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomisil- moituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.4 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päät- tyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

15.5 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päät- tyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutus- maksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastaavasti oikeus irtisa- noa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeis- tään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

15.6 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(63 §)

Vahinkovakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistus- oikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välit- tömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

16 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa ”Vakuutetut” on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätys ehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätys oikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(65 §)

Jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisen ilmoittamisen (kohta 5.3) laiminlyönistä, vakuutusyhtiö voi alentaa korvausta tai evätä sen.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Tämä oikeus on olemassa, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksen-pidätysehdoon omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutus-korvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(68 §)

Vahinkoa kärsineellä on vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta oikeus käännyä vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimiston puoleen, saattaa asia FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan kohdan 12 mukaisesti.

17 Inflaatio suoja

Vakuutusmäärät, enimmäiskorvausmäärät, vakuutusmaksut ja omavastuut ovat sidotut indeksiin, jos vakuutuslajikohtaisessa tuote-ehdossa on näin mainittu.

Korvaus maksetaan vakuutustapahtuman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusmäärien, enimmäiskorvausmäärien ja omavastuiden mukaisena.

18 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

Vakuutusyhtiö ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaarta koskevia pakotteita.

19 Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely

LähiTapiola huolehtii asiakkaidensa yksityisyyden suojan toteutumisesta ja käsittelee henkilötietoja tietosuojaja- ja vakuutuslainsäädännön, muiden asiaan soveltuvien säännösten sekä hyvän tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytavan mukaisesti.

Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös esimerkiksi asiakkaille suunnattuun markkinointiin.

LähiTapiolassa hyödynnetään automaattista päätöksentekoa ja profilointia esimerkiksi vakuuttamis- ja korvauspäätösten tekemisessä sekä markkinoinnin kohdentamisessa. Automaattisesta päätöksenteosta ilmoitetaan kunkin sitä hyödyntävän palvelun yhteydessä.

Henkilötiedot hankitaan pääasiassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekisteristä. Henkilötietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan suostumuksella tai lainsäädännön perusteella.

LähiTapiola rekisteröi sille ilmoitetuista vahingoista tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin ja tarkistaa samalla, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Vahinkorekisterin tietoja käytetään korvauskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvien väärinkäytösten torjunnassa. LähiTapiola rekisteröi sen harjoittamaan vakuutustoimintaan kohdistuneista rikoksista ja rikosepäilyistä tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen väärinkäytösrekisteriin ja tarkistaa asiakkaasta rekisteriin merkityt tiedot. Väärinkäytösrekisterin tietoja käytetään korvaus- ja vakuutuskäsittelyssä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemisessä.

Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikosshyöty on saatu.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käytäviä puheluita ja chat-keskusteluita asioiden todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

LähiTapiolan henkilörekistereistä on laadittu tietosuojaselosteet, joissa kerrotaan rekistereissä käsiteltävistä henkilötiedoista, niiden käsittelystä ja rekisteröidyn oikeuksista. Tietosuojaselosteisiin ja henkilötietojen tarkempaan käsittelyyn voi tutustua LähiTapiolan verkkosivuilla lahitapiola.fi/henkilotietojenkasittely. Tietosuojaselosteita saa myös pyydettäessä postitse tai sähköpostitse osoitteesta tietosuoja@lahitapiola.fi.

20 Digitaaliset palvelut

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lähettää kaikki vakuutuksiin liittyvät tiedot sähköisesti LähiTapiolan verkkopalveluun ja mobiilipalveluun. Tällaisia tietoja ovat muun muassa vakuutusehdot, vakuutusasiakirjat, päätökset, korvauspäätökset, laskut, viestit, ilmoitukset, vastaukset, muutokset ja irtisanomiset.

Vakuutuksenottajalla on oikeus saada edellä mainitut tiedot postitse kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun hän on ilmoittanut vakuutusyhtiölle, että haluaa tiedot postitse.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola Sydäkusten -
LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi**
(0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola
Lappi (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola
Pohjoinen (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) |
LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola
Varsinais-Suomi (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) |
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

